

[Strona Główna](#) > ... > [Twoje Prawa](#) > [Ofiary Przepęstw](#) > [Prawa Ofiar – W Poszczęólnych Państwach](#) > 1 -
Moje prawa jako ofiary przepęstwa

1 - Moje prawa jako ofiary przepęstwa

Jakie informacje uzyskam od odpowiedniego organu (np. policji, prokuratury) w okresie między popełnieniem przepęstwa a złożeniem przeze mnie zawiadomienia o tym przepęstwie?

Aby udzielić wsparcia ofiarom przepęstw i zapewnić im dostęp do wytycznych poświęconych istotnym dla nich zagadnieniom, Federalne Ministerstwo Sprawiedliwości i Ochrony Konsumentów (BMJV) opublikowało arkusz informacyjny dla ofiar przepęstw i podręcznik dla ofiar przepęstw oraz opracowało platformę <http://www.hilfe-info.de/>.

[Arkusz informacyjny dla ofiar przepęstw](#) jest dostępny [w ponad 25 wersjach językowych](#) na stronie internetowej BMJV; można uzyskać do niego dostęp również za pośrednictwem platformy „hilfe-info.de”. Przedstawiono w nim zwięzłe informacje na temat tego, w jaki sposób znaleźć organizację wspierającą ofiary przepęstw, jak złożyć zawiadomienie o popełnieniu przepęstwa, a także gdzie można uzyskać informacje o przebiegu postępowania karnego i składaniu zeznań oraz o kosztach, zastępcstwie procesowym i kompensacie.

[Podręcznik dla ofiar przepęstw](#) (Opferfibel) zawiera szczegółowy opis praw przysługujących pokrzywdzonemu w toku postępowania karnego, a także wzory pism i adresy kontaktowe.

Dodatkowe informacje na temat dostępnej pomocy psychologiczno-społecznej można znaleźć w [broszurze](#) poświęconej tej problematyce, która również została opublikowana w internecie w niemieckiej i angielskiej wersji językowej.

Aby zapewnić dostęp do najważniejszych informacji za pośrednictwem internetu, BMJV opracowało również ogólnokrajową platformę na rzecz ochrony ofiar przepęstw. Pod adresem <http://www.hilfe-info.de/> można uzyskać informacje na temat wsparcia i doradztwa, kompensaty oraz przebiegu postępowania karnego. Korzystając z lokalizatora poradni, można również szybko się dowiedzieć, gdzie w swojej okolicy szukać pomocy przez telefon, przez internet lub osobiście.

Portal „hilfe-info.de” jest źródłem konkretnych informacji dla ofiar przepęstw dotyczących m.in. przemocy w ich najbliższym otoczeniu oraz przemocy seksualnej, cyberprzepęstczości i aktów terrorystycznych. Na portalu opublikowano dane osób wyznaczonych do kontaktów takich jak Edgar Franke – komisarz rządu federalnego do spraw ofiar przepęstw terrorystycznych popełnionych na terytorium Niemiec i osób, które straciły bliskich w rezultacie takich przepęstw.

Dzięki interfejsowi pomocy użytkownicy mogą bezpośrednio i szybko znaleźć odpowiednie usługi wsparcia. Różne formy dostępnej pomocy objaśniono za pomocą wywiadów udostępnionych w postaci materiałów audio i wideo oraz ilustracyjnych materiałów filmowych.

Nie mieszkam w państwie UE, w którym popełniono przepęstwo (w przypadku obywateli UE i obywateli państw trzecich). Jak chronione są moje prawa?

Ofiara przepęstwa może złożyć zawiadomienie o popełnieniu przepęstwa na niemieckim komisariacie policji lub w prokuraturze. Prokurator bada następnie możliwość wszczęcia postępowania karnego w Niemczech. Jeżeli okaże się to niemożliwe lub w przypadku niemożności wszczęcia postępowania karnego w Niemczech z innych względów,

prokurator przekazuje sprawę właściwemu organowi ścigania państwa członkowskiego UE, w którym doszło do popełnienia przestępstwa.

Jakie informacje uzyskam, jeżeli złożę zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa?

Osoba zgłaszająca przestępstwo otrzymuje pisemne potwierdzenie złożenia zawiadomienia zawierające krótkie streszczenie jej oświadczenia dotyczącego czasu, miejsca i rodzaju zgłoszonego przestępstwa.

Na wniosek zawarty w złożonym zawiadomieniu powiadamia się ją również o zakończeniu postępowania przygotowawczego, czasie i miejscu rozprawy, zarzutach wniesionych przeciwko oskarżonemu oraz wyniku postępowania sądowego.

Ofiarę przestępstwa informuje się ponadto – na jej wniosek – o tym, czy wobec skazanego wydano zakaz kontaktowania się z nią lub zbliżania się do niej.

Ponadto ofiara przestępstwa, która wykaże, że ma w tym prawnie uzasadniony interes, lub która złożyła już odpowiednie oświadczenie w tym zakresie, wnosząc o dopuszczenie do udziału w sprawie w charakterze oskarżyciela posiłkowego, może również otrzymywać informacje o tym, czy oskarżony lub skazany został aresztowany lub zatrzymany bądź zwolniony, o złagodzeniu warunków odbywania kary lub o udzieleniu mu po raz pierwszy przepustki na opuszczenie zakładu karnego. Osobę taką informuje się też o wszelkich kolejnych przypadkach złagodzenia warunków odbywania kary lub udzielenia przepustki, o ile wykaże ona, że ma w tym prawnie uzasadniony interes, który nie jest sprzeczny z interesem skazanego.

Ofiarę informuje się ją także o ucieczce skazanego z miejsca, w którym odbywał karę pozbawienia wolności. W takim przypadku powiadamia się ją również o działaniach podjętych w celu zapewnienia jej ochrony.

Czy mam prawo skorzystać z bezpłatnego tłumaczenia pisemnego lub ustnego (na potrzeby kontaktów z policją bądź innymi organami, w trakcie śledztwa/dochodzenia lub w czasie procesu)?

W chwili składania zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa ofierze udziela się pomocy niezbędnej do sporządzenia zawiadomienia w zrozumiałym dla niej języku, bez konieczności poniesienia przez nią jakichkolwiek kosztów. Ofiara otrzymuje – na wniosek – pisemne potwierdzenie złożenia zawiadomienia w swoim języku ojczystym.

W razie potrzeby ofiara może nieodpłatnie skorzystać z usług tłumacza ustnego w trakcie przesłuchania w toku postępowania przygotowawczego i postępowania sądowego, jeżeli bierze aktywny udział w postępowaniu w charakterze oskarżyciela posiłkowego.

W jaki sposób organ zajmujący się sprawą dopilnuje, żebym zrozumiał/zrozumiała, co się dzieje oraz by właściwie mnie rozumiano (jeżeli jestem dzieckiem; jeżeli jestem osobą niepełnosprawną)?

Dzieci przesłuchują doświadczeni specjaliści, którzy przeszli odpowiednie szkolenie. Postępowania dotyczące przestępstw popełnionych przez osoby pełnoletnie wobec małoletniego (sprawy związane z ochroną małoletnich) prowadzą sędziowie i prokuratorzy specjalizujący się w sprawach z udziałem nieletnich, którzy zostali odpowiednio przeszkoleni i którzy posiadają doświadczenie w kształceniu i wychowywaniu młodzieży.

Osoba z upośledzeniem słuchu lub mowy może zwrócić się o prowadzenie komunikacji w formie ustnej, pisemnej lub za pośrednictwem wyznaczonej przez sąd osoby ułatwiającej komunikację (np. tłumacza języka migowego). Sąd zapewnia odpowiednie środki techniczne umożliwiające komunikację w formie ustnej i pisemnej.

Osoba niewidoma lub szcążtkowo widząca może wnosić oświadczenia pisemne i inne pisma do sądu w formie, którą jest w stanie odczytać, w szczególności w alfabecie Braille'a. Na wniosek takich osób należy zasadniczo zapewnić im dostęp do ich pism procesowych i innych pism dotyczących postępowania sądowego, a także należy

zagwarantować im dostęp do akt sprawy bez nakładania na nie jakichkolwiek dodatkowych kosztów.

Służby udzielające wsparcia ofiarom

Kto udziela wsparcia ofiarom przestępstw?

W postępowaniu karnym ofiara przestępstwa może otrzymać pomoc prawną od adwokata np. w postaci porad dla świadka dotyczących składania zeznań albo jako oskarżyciel posiłkowy uprawniony do przystąpienia do postępowania, nawet zanim zgłosi chęć przystąpienia do postępowania w takim charakterze. Ofiara przestępstwa może być reprezentowana przez adwokata specjalizującego się w doradzaniu pokrzywdzonym. Ofierze przysługuje również prawo do wyznaczenia zaufanej osoby, która będzie towarzyszyła jej w trakcie przesłuchania, o ile nie zagrazi to możliwości osiągnięcia celu postępowania przygotowawczego.

Poza pomocą prawną ofiara może również skorzystać z pomocy psychologiczno-społecznej przed wszczęciem postępowania sądowego, w trakcie postępowania i po jego zakończeniu. Sąd udziela takiej pomocy nieodpłatnie małoletnim będącym ofiarami przestępstw na tle seksualnym i przestępstw z użyciem przemocy, a także szczególnie bezbronnym pełnoletnim ofiarom poważnych przestępstw z użyciem przemocy i przestępstw na tle seksualnym. Dodatkowe informacje na ten temat zawarto w [arkuszu informacyjnym poświęconym pomocy psychologiczno-społecznej](#).

W Republice Federalnej Niemiec odpowiedzialność za zapewnienie ofiarom ogólnego wsparcia spoczywa na krajach związkowych. Wiele krajów związkowych wyznaczyło już rzeczników praw ofiar lub ustanowiło punkty kompleksowej obsługi dla ofiar przemocy. Podmioty te dysponują swobodą uznania w kwestii podejmowanych działań, w zależności od ściśle określonego obszaru kompetencji. Dodatkowe informacje na temat rzeczników praw ofiar, służb udzielających wsparcia ofiarom lub służb świadczących usługi doradcze, jak również dodatkowe informacje na temat dostępnych form pomocy można uzyskać pod adresem <http://www.hilfe-info.de/> i w części „Moje prawa do wsparcia i pomocy”.

Czy policja skieruje mnie automatycznie do podmiotu udzielającego wsparcia ofiarom przestępstw?

Funkcjonariusz policji informuje ofiarę, czy przysługuje jej możliwość skorzystania z usług wsparcia dla ofiar przestępstw, które obejmują usługi od doradztwa, przez usługi zakwaterowania w schroniskach, po terapię.

Ofiara może, ale nie musi, skorzystać z tych usług. Nie przewidziano mechanizmu automatycznego kierowania ofiar do odpowiednich służb.

Jak chroni się moją prywatność?

Dane osobowe ofiary i dotyczące jej informacje udostępnia się organizacjom wspierającym ofiary przestępstw wyłącznie na wniosek ofiary i po uzyskaniu jej wyraźnej zgody.

Czy muszę złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przed uzyskaniem dostępu do wsparcia dla ofiar przestępstw?

Nie, służby udzielające wsparcia ofiarom świadczą usługi niezależnie od tego, czy ofiara złożyła zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa.

Środki ochrony osobistej – jeśli znajduję się w niebezpieczeństwie

Jakiego rodzaju ochrona jest dostępna? Kto może mi zapewnić ochronę?

Jeżeli ofiara jest narażona na niebezpieczeństwo z uwagi na zeznania, jakie złożyła w toku postępowania karnego, można zapewnić jej ochronę na różne sposoby:

W takich przypadkach w kodeksie postępowania karnego przewidziano możliwość całkowitego lub częściowego utajnienia danych osobowych ofiary.

Co do zasady ofiara ma obowiązek podać przy składaniu zeznań swoje pełne imię i nazwisko oraz adres

zamieszkania.

W przypadku gdy istnieją wyraźne i konkretne przesłanki świadczące o tym, że ujawnienie miejsca zamieszkania ofiary może grozić naruszeniem praw ofiary lub innych osób chronionych na mocy obowiązujących przepisów, na przykład uzasadnione obawy ofiary przed uporczywym nękaniami, lub jeżeli istnieją podstawy, by przypuszczać, że ujawnienie miejsca zamieszkania ofiary może wywrzeć niekorzystny wpływ na nią lub na inne osoby, na przykład poprzez uniemożliwienie jej złożenia zgodnego z prawdą oświadczenia lub poprzez wywieranie wpływu na treść jej oświadczenia, ofiara nie jest zobowiązana do wskazania swojego miejsca zamieszkania. W takiej sytuacji ofiara może wskazać inny adres, pod którym można nawiązać z nią kontakt i na który organy publiczne mogą przesyłać korespondencję (np. wezwanie do stawienia się przed sądem), na przykład adres reprezentującego ją prawnika lub organizacji wspierającej ofiarę przestępstw. W przypadku zagrożenia dla życia, zdrowia lub wolności ofiary dopuszcza się również możliwość całkowitego utajnienia jej tożsamości. Dokumenty zawierające informacje na temat aktualnego adresu zamieszkania ofiary lub jej tożsamości będą przechowywane przez prokuratora w innym miejscu niż akta sprawy do chwili ustania zagrożenia.

Przewidziano również możliwość objęcia ofiary policyjnym programem ochrony świadków:

- Jeżeli ofiara składa zeznania jako świadek w postępowaniu,
- a składane przez nią oświadczenia mają kluczowe znaczenie dla sprawy;
- integralność cielesna, życie, zdrowie, wolność lub ważne wartości materialne ofiary są zagrożone;
- ofiara zgadza się na objęcie jej środkami ochrony ofiar,
- a środki są dostosowane do sytuacji ofiary,

ofiara i jej bliscy oraz bliższa rodzina mogą – w razie potrzeby – zostać objęci programem ochrony świadków. W programie wyraźnie przewidziano możliwość tymczasowej zmiany tożsamości ofiary.

Ofiara przemocy domowej może zwrócić się do właściwego sądu rodzinnego o przyznanie jej wyłącznego prawa do zamieszkiwania we wspólnym domu rodzinnym oraz o objęcie sprawcy zakazem zbliżania się do niej lub kontaktowania się z nią. Policja może usunąć sprawcę z domu rodzinnego lub aresztować go przed wydaniem postanowienia sądu. Jeżeli ofiarą przemocy w rodzinie jest dziecko, jedno z rodziców powinno skontaktować się nie tylko z policją, ale również z Urzędem ds. Dzieci i Młodzieży (Jugendamt) pełniącym funkcję pierwszego punktu kontaktu w przypadku konieczności udzielenia dziecku wsparcia i objęcia go środkami ochrony.

Czy ktoś dokona oceny mojej sprawy, żeby sprawdzić, czy grozi mi dalsze niebezpieczeństwo ze strony sprawcy?

Środki ochrony będą obowiązywały do chwili definitywnego wyeliminowania zagrożenia. W przypadku stwierdzenia przesłanek świadczących o wystąpieniu nowego zagrożenia lub o przedłużeniu istniejącego zagrożenia policja zastosuje niezbędne środki bezpieczeństwa.

Czy ktoś dokona oceny mojej sprawy, żeby sprawdzić, czy grozi mi dalsze niebezpieczeństwo ze strony systemu wymiaru sprawiedliwości (w trakcie dochodzenia/śledztwa lub w czasie procesu)?

W toku postępowania karnego policja, prokurator i sąd zawsze uwzględniają sytuację szczególnie bezbronnych świadków będących jednocześnie pokrzywdzonymi.

Jakie środki ochrony są dostępne dla najbardziej bezbronnych ofiar przestępstw?

W celu zapewnienia bezbronnym ofiarom ochrony podejmuje się w szczególności następujące działania:

- w przypadku bezpośredniego ryzyka wystąpienia poważnego zagrożenia dla dobra świadka w toku postępowania przygotowawczego i na etapie postępowania sądowego świadków przesłuchuje się w drodze wideokonferencji, dzięki czemu nie muszą znajdować się w tym samym pomieszczeniu co oskarżony;
- rozprawa może odbyć się bez udziału publiczności, jeżeli poruszane na niej kwestie dotyczą życia osobistego pokrzywdzonego;
- zadawanie pytań o charakterze zniesławiającym lub pytań dotyczących życia osobistego świadka uznaje się za dopuszczalne wyłącznie w przypadku, gdy mają one kluczowe znaczenie dla sprawy.

Jestem małoletni – czy przysługują mi szczególne prawa?

Zgodnie z obowiązującymi przepisami osoba, która nie ukończyła jeszcze 18. roku życia, może zostać przesłuchana przez sędziego, a przesłuchanie można zarejestrować w postaci materiału wideo lub audio. W przypadku ofiary przestępstwa na tle seksualnym lub przestępstwa z użyciem przemocy sporządzone nagranie może zostać odtworzone w trakcie rozprawy i wykorzystane jako dowód w sprawie, co może wręcz uchronić ofiarę przed koniecznością stawienia się w sądzie i uczestnictwa w ponownym przesłuchaniu na etapie postępowania sądowego.

Prokurator jest zobowiązany dołożyć wszelkich starań, aby przyspieszyć postępowanie przygotowawcze w takich sprawach.

Małoletni świadkowie nie są przesłuchiwanym przez wszystkie strony postępowania na rozprawie głównej. Przesłuchanie przeprowadza wyłącznie przewodniczący składu sędziowskiego. Jeżeli prokurator lub obrońca chce zadać pytania małoletniemu świadkowi, zazwyczaj zadaje je za pośrednictwem sądu.

W wyniku przestępstwa zmarł członek mojej rodziny. Jakie prawa mi przysługują?

Najbliżsi osób zmarłych mogą wytoczyć powództwo cywilne w toku postępowania karnego i w tym kontekście są uprawnieni do skorzystania z pomocy prawnej.

Osoby te są również uprawnione do skorzystania ze wsparcia w formie pomocy psychologiczno-społecznej.

Osobom, których bliski zmarł w wyniku popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy, przysługuje również prawo do wystąpienia z wnioskiem o kompensatę zgodnie z ustawą o kompensacie dla ofiar przestępstw (zob. również część „Kompensata – kompensata dla ofiar”).

Członek mojej rodziny jest ofiarą przestępstwa. Jakie prawa mi przysługują?

Bliscy mogą również nawiązać kontakt z wyspecjalizowanymi organami doradczymi, aby uzyskać dodatkowe informacje i porady.

Rodzice mogą zasięgnąć nieodpłatnej i anonimowej porady, dzwoniąc na specjalną infolinię dla rodziców dostępną pod numerem telefonu 0800 1110550.

Jeżeli osoba bliska ofiary ma składać zeznania w charakterze świadka, a sama ofiara nie jest świadkiem w postępowaniu, ofiara może towarzyszyć i udzielać wsparcia osobie bliskiej w trakcie przesłuchania.

Czy mogę uzyskać dostęp do mediacji? Na jakich warunkach? Czy w trakcie mediacji będę bezpieczny/bezpieczna?

Jeżeli ofiara i oskarżony wyrażą na to zgodę, w Niemczech dopuszcza się możliwość wszczęcia postępowania mediacyjnego określanego mianem „mediacji między ofiarą a sprawcą” (*Täter-Opfer-Ausgleich*). Na poszczególnych etapach postępowania prokurator i sąd powinni badać możliwość zawarcia ugody między oskarżonym a ofiarą przestępstwa i, w stosownych przypadkach, podejmować działania na rzecz zawarcia takiej ugody. Sprawcy lub ofiary mogą jednak zwrócić się również bezpośrednio do służb zajmujących się mediacją między ofiarą a sprawcą. Procedurę mediacji między ofiarą a sprawcą przeprowadza się poza postępowaniem karnym, niejednokrotnie przy udziale specjalnie przeszkolonych mediatorów. Co do zasady na początku postępowania mediatorzy przeprowadzają niezależne rozmowy ze stronami w kwestii ich gotowości do współpracy oraz w kwestii wysokości ewentualnego odszkodowania. Warunkiem koniecznym mediacji między ofiarą a sprawcą jest zasadniczo gotowość obydwu stron do współpracy. W toku mediacji oskarżony musi również wziąć na siebie część odpowiedzialności za popełniony czyn zabroniony. Przeprowadzenie mediacji między ofiarą a sprawcą skutkuje często zawarciem ugody w kwestii wypłaty środków pieniężnych lub naprawienia szkody w innej formie.

Ponadto w przypadku niektórych przestępstw, takich jak naruszenie miru domowego, zniewaga słowna, naruszenie tajemnicy korespondencji i spowodowanie uszczerbku na zdrowiu, wszczęcie postępowania prywatnoskargowego wiąże się z koniecznością wcześniejszego przeprowadzenia mediacji przed organami arbitrażowymi krajów

związkowych.

Gdzie mogę znaleźć przepisy, w których określono moje prawa?

Poniżej przedstawiono (niewyczerpującą) listę najistotniejszych aktów prawnych zawierających przepisy prawa cywilnego i karnego materialnego i procesowego. Linki prowadzą do poszczególnych aktów prawnych:

- *Kodeks postępowania karnego (Strafprozessordnung – StPO)* – w językach [niemieckim](#) i [angielskim](#)
- *Ustawa o ustroju sądów powszechnych (Gerichtsverfassungsgesetz – GVG)* w języku [niemieckim](#)
- *Kodeks karny (Strafgesetzbuch – StGB)* w językach [niemieckim](#) i [angielskim](#)
- *Ustawa o harmonizacji ochrony ofiar (Zeugenschutzharmonisierungsgesetz – ZSHG)* – w języku [niemieckim](#)
- *Ustawa o ochronie przed przemocą (Gewaltschutzgesetz)* – w języku [niemieckim](#)
- *Kodeks cywilny (Bürgerliches Gesetzbuch)* – w językach [niemieckim](#) i [angielskim](#)
- *Ustawa o osiedlaniu się i pobycie (Aufenthaltsgesetz)* w języku [niemieckim](#)
- *Ustawa o sądach dla nieletnich (Jugendgerichtsgesetz)* w językach [niemieckim](#) i [angielskim](#)
- *Ustawa o wynagrodzeniu biegłych, tłumaczy ustnych i pisemnych, sędziów, świadków i osób trzecich występujących przed sądem (Justizvergütungs- und -Entschädigungsgesetz)* – w języku [niemieckim](#)
- *Kodeks postępowania cywilnego (Zivilprozessordnung)* – w języku [niemieckim](#)
- *Ustawa o kompensacie dla ofiar przestępstw (Opferentschädigungsgesetz)* – w językach [niemieckim](#) i [angielskim](#)

■ Ostatnia aktualizacja: 20/01/2026

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.